

# Prevádzkový poriadok pohrebiska na území mesta Považská Bystrica

## § 1

### Úvodné ustanovenia

- 1) Prevádzkový poriadok pohrebiska na území mesta Považská Bystrica (ďalej aj ako „prevádzkový poriadok pohrebiska“) upravuje správu a prevádzkovanie pohrebísk na území mesta Považská Bystrica.
- 2) Prevádzkový poriadok pohrebiska sa vzťahuje na prevádzkovateľa pohrebiska (ďalej len „prevádzkovateľ“), na nájomníkov hrobových miest, na poskytovateľov služieb na pohrebisku a na návštevníkov pohrebiska.

## § 2

### Zriadenie pohrebiska a rozsah poskytovaných služieb

- 1) Mesto Považská Bystrica je povinné zriadiť pohrebisko vo svojom katastrálnom území alebo zabezpečiť pochovávanie na pohrebisku v inej obci. Mesto Považská Bystrica vo svojom katastrálnom území zriadilo nasledovné pohrebiská:
  - Považská Bystrica – Ul. Jánska - staré pohrebisko
  - Považská Bystrica – Jelšové – nové pohrebisko I
  - Považská Bystrica – Jelšové – nové pohrebisko II
  - Dolný Moštenec
  - Horný Moštenec
  - Dolný Milochoch - staré pohrebisko
  - Dolný Milochoch - nové pohrebisko
  - Orlové
  - Podmanín – staré pohrebisko
  - Podmanín – nové pohrebisko
  - Podvažie
  - Považská Teplá – staré pohrebisko
  - Považská Teplá – nové pohrebisko
  - Vrtižer
  - Považské Podhradie – staré pohrebisko
  - Považské Podhradie – nové pohrebisko
  - Šebešťanová
  - Praznov
  - Zemiansky Kvášov – staré pohrebisko
  - Zemiansky Kvášov – nové pohrebisko

Prevádzkový poriadok pohrebiska sa vzťahuje na všetky uvedené pohrebiská.

- 2) Mesto Považská Bystrica prevádzkuje pohrebiská prostredníctvom prevádzkovateľa uvedeného v § 3.

- 3) Ak má pohrebisko vybudovanú márnicu, musí byť vybavená chladiacim zariadením (podľa § 8 ods. 4 písm. h, zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve), ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty v rozmedzí 0 - 5 stupňov Celzia.
- 4) Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.
- 5) Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa:
  - a. vykopanie hrobu a zasypanie hrobu,
  - b. vykonávanie exhumácie,
  - c. vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
  - d. správu pohrebiska,
  - e. správu márnice a domu smútku, ak sú na pohrebisku vybudované,
  - f. údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku.

### **§ 3**

#### **Prevádzkovateľ pohrebiska a jeho základné povinnosti**

- 1) Prevádzkovateľ prevádzkuje pohrebiská v meste Považská Bystrica na základe zmluvy na prevádzkovanie pohrebísk a domov smútku v meste Považská Bystrica a jeho integrovaných častiach.
- 2) Identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebiska:

A - ARCHA, s. r. o.  
Sídlo: Dom služieb, Stred 39, Považská Bystrica 017 01  
IČO: 45469423 DIČ: 2022995612  
Právna forma: spoločnosť s ručením obmedzením  
Štatutárny orgán: konateľ Miroslav Nemčík  
Označenie registra: Obchodný register Okresného súdu Trenčín  
Číslo registra: Oddiel: Sro, Vložka číslo: 22775/R  
Tel.: +421 902 740 409  
e-mail: miro.nemcik@centrum.sk
- 3) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný:
  - a) viesť evidenciu pohrebiska, ktorá sa člení na
    - evidenciu hrobových miest,
    - evidenciu prevádzkovania pohrebiska,
  - b) predložiť obci na schválenie prevádzkový poriadok pohrebiska a predkladať obci na schválenie aj jeho zmeny,
  - c) evidenciu pohrebiska odovzdať najneskôr v deň ukončenia prevádzkovania pohrebiska príslušnej obci,
  - d) bezodkladne informovať obec o zákaze pochovávaní,
  - e) po uplynutí výpovednej lehoty nájomnej zmluvy odovzdať pomník, náhrobné kamene, náhrobné dosky, oplotenie (ďalej len „príslušenstvo hrobu“) obci,
  - f) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri pohrebnom obrade umožniť účasť cirkví a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
  - g) vykonávať exhumáciu ľudských ostatkov podľa § 19, ods. 7, 8, 9, 10, 11 zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,

- h) zabezpečiť, aby hrob spĺňal požiadavky podľa § 19 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
  - i) dodržiavať dĺžku tlecej doby podľa § 19 ods. 3 zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
  - j) dodržiavať zákaz pochovávania podľa § 20 ods. 1 zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
  - k) pri výpovedi nájomnej zmluvy postupovať podľa § 22 zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
  - l) nakladať s odpadmi v súlade s osobitným predpisom,
  - m) chrániť pohrebisko stavebnými a terénnymi úpravami pred zaplavením,
  - n) umiestniť na mieste obvyklom na pohrebisku cenník služieb.
- 4) Zodpovedný zástupca prevádzkovateľa pohrebiska musí byť držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti.
- 5) Prevádzkovateľ pohrebiska je ďalej povinný umožniť prevádzkovateľovi pohrebnej služby vstup na pohrebisko na vykonanie pohrebnej služby podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu. Prevádzkovateľ pohrebnej služby sa riadi prevádzkovým poriadkom pohrebiska, plánom pohrebných obradov a pochovávania určených prevádzkovateľom pohrebiska.
- 6) Zmenou prevádzkovateľa pohrebiska nesmie dôjsť k narušeniu prevádzky pohrebiska.
- 7) Ďalšie povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska:
- a) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska a vykonávať dozor nad dodržiavaním tohto prevádzkového poriadku pohrebiska,
  - b) prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 4 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
  - c) viesť evidenciu hrobových miest v súlade s § 17, ods. 4, zákona 131/2010 Z. z. o pohrebníctve a značiť hrobové miesta v programe na evidenciu hrobových miest a v zahrobovacích plánoch,
  - d) vyberať poplatky uvedené v cenníku služieb § 20 tohto prevádzkového poriadku a zabezpečiť odvod týchto poplatkov na MsÚ Považská Bystrica,
  - e) prevádzkovateľ pohrebiska je povinný vopred upozorniť nájomcu že uplynie lehota, na ktorú je nájomné zaplatené, najneskôr tri mesiace pred uplynutím tejto lehoty,
  - f) upozorniť vopred písomne nájomcu na vypovedanie nájomnej zmluvy najmenej šesť mesiacov pred dňom, kedy sa má hrobové miesto zrušiť,
  - g) písomne upozorniť nájomcu, ktorý neudržiava hrobové miesto v riadnom stave; súčasne toto upozornenie zverejniť na mieste obvyklom na pohrebisku,
  - h) ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotreté, musí tleciu dobu primerane predĺžiť na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu,
  - i) vykonávať priebežné čistenie spevnených plôch a chodníkov,
  - j) vykonávať úpravu a obnovu štrkových chodníkov a nespevnených chodníkov,
  - k) vykonávať opravy a nátery oplotení,
  - l) starať sa o zeleň, kosiť trávu na voľných plochách a plochách medzi hrobmi, vrátane odvozu trávy a očistenia hrobov znečistených kosením,
  - m) vykonávať zimnú údržbu chodníkov (odhŕňanie snehu a posyp chodníkov)
    - pravidelne zabezpečovať prístup k domom smútku,

- pravidelne zabezpečovať zimnú údržbu chodníkov na cintorínoch,
  - podľa potreby zabezpečiť pri pietnych aktoch prístup k hrobovému miestu,
- n) vykonávať uzamykanie pohrebísk,
  - o) určovať miesta pre výkop hrobu, miesta na urnové hroby alebo miesta na hrobky v súlade so zahrobovacím plánom a zabezpečiť dozornú činnosť pri výkopových prácach na pohrebiskách, ak si obstarávateľ pohrebu objedná výkop hrobu u iného vykonávateľa týchto prác ako u prevádzkovateľa pohrebiska,
  - p) vykonať výkop a zásyp hrobu v prípade pochovávania na trovy mesta,
  - q) zabezpečiť navŕšenie hrobu a jeho úpravu po zasypaní hrovej jamy zemou,
  - r) ukladať urnu so spolnotenými telesnými pozostatkami zomretého do hrobových miest ak je to v súlade s vôľou obstarávateľa pohrebu,
  - s) vykonávať dozornú činnosť pri pochovávaní a pri stavebných prácach na pohrebiskách,
  - t) vykonávať drobné opravy, údržbu a čistenie priestorov domov smútku a ostatných objektov, ktoré tvoria vybavenosť pohrebiska,
  - u) zabezpečovať prevádzku všetkých chladiacich boxov,
  - v) zabezpečovať revízie energetických zariadení na pohrebisku a domov smútku prostredníctvom oprávnenej organizácie a predkladať revízne správy na MsÚ Považská Bystrica,
  - w) starať sa o inžinierske siete na pohrebiskách,
  - x) vykonávať dozornú činnosť pri pietnych aktoch, tzn. odovzdať a prevziať priestory a zariadenia domov smútku tej pohrebnej služby, ktorá bude vykonávať pietny akt, obsluhovať zdvíhacie zariadenia, chladiace boxy, ozvučovaciu techniku a pod.,
  - y) zabezpečovať nakladanie s odpadom v súlade s platnou legislatívou.
- 8) Ľudské pozostatky, ktoré prevezme prevádzkovateľ od pohrebných služieb musia byť upravené a uložené v rakve.

#### **§ 4 Nájomca hrobového miesta**

- 1) Právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím nájomnej zmluvy.
- 2) Nájomca hrobového miesta je povinný:
  - a) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska,
  - b) užívať hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy,
  - c) platiť poplatky za nájom hrobového miesta v zmysle nájomnej zmluvy, pričom platba za nájom musí byť uskutočnená pred uložením rakvy do hrobu,
  - d) do 10 dní po pochovaní označiť hrobové miesto dreveným krížom alebo tvarovanou doskou, podľa § 8 tohto prevádzkového poriadku pohrebiska,
  - e) udržiavať prenajaté hrobové miesto v poriadku na vlastné náklady, tak, aby svojím vzhľadom nenarúšalo okolie, prípadne nespôsobovalo škodu na inom majetku,
  - f) písomne oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov, ktoré sú potrebné na vedenie evidencie podľa § 17 ods. 4 písm. a), zákona č. 131/2010 o pohrebníctve,
  - g) udržiavať poriadok na pohrebisku.
- 3) Uzavretím nájomnej zmluvy prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských

ostatkov. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú; nesmie sa vypovedať skôr ako po uplynutí tlecej doby.

- 4) Prevádzkovateľ pohrebiska musí zabezpečiť počas trvania nájomnej zmluvy prístup k hrobovému miestu a zdržať sa akýchkoľvek zásahov do hrobového miesta okrem prípadov, ak je potrebné zabezpečiť prevádzkovanie pohrebiska. O pripravovanom zásahu je prevádzkovateľ pohrebiska povinný vopred písomne informovať nájomcu; o už uskutočnenom zásahu je prevádzkovateľ pohrebiska povinný bezodkladne písomne informovať nájomcu.
- 5) Nájomné právo na hrobové miesto oprávňuje nájomcu nakladať s týmto miestom podľa tohto prevádzkového poriadku pohrebiska.
- 6) Po zaplatení za prenájom hrobového miesta nájomca môže s písomným súhlasom prevádzkovateľa upraviť povrch hrobového miesta spôsobom na pohrebisku obvyklým. Prevádzkovateľ vydá na tento účel nájomcovi:
  - a) súhlas na postavenie, rekonštrukciu alebo doplnenie náhrobného pomníka,
  - b) súhlas na postavenie, rekonštrukciu alebo doplnenie záhlavného pomníka,
  - c) súhlas na postavenie alebo rekonštrukciu hrobky,
  - d) súhlas na osadenie, rekonštrukciu alebo doplnenie epitafnej dosky.
- 7) Nájomca môže zriadiť alebo zrekonštruovať s písomným súhlasom prevádzkovateľa náhrobný pomník, záhlavný pomník alebo epitafnú dosku vrátane ich príslušenstva, na vlastné náklady.
- 8) Pred každým pochovaním do hrobového miesta s osadeným náhrobným alebo záhlavným pomníkom alebo epitafnou doskou, je ich vlastník povinný tento pomník alebo epitafnú dosku a ich príslušenstvo demontovať v rozsahu určenom prevádzkovateľom pohrebiska.
- 9) Prenájomom hrobového miesta nájomca nenadobúda vlastnícke právo k tomuto miestu. Vlastníctvom nájomcu je len pomník, epitafná doska a ich príslušenstvo, ak ich nájomca vybudoval na vlastné náklady.
- 10) Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť na pohrebisku situačný plán hrobov, ich evidenciu a prehľad voľných hrobových miest.
- 11) Pri úmrtí nájomcu hrobového miesta má prednostné právo na uzavretie novej nájomnej zmluvy na hrobové miesto osoba blízka; ak je blízkych osôb viac, tá blízka osoba, ktorá sa prihlási ako prvá. Prednostné právo na uzatvorenie nájomnej zmluvy možno uplatniť najneskôr do jedného roka od úmrtia nájomcu hrobového miesta.

## **§ 5**

### **Ukladanie ľudských pozostatkov a exhumácia ľudských ostatkov**

- 1) Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:
  - a) hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m; pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m, prehĺbený hrob musí mať hĺbku aspoň 2,2 m,
  - b) dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody,
  - c) bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m,

- d) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške 1,2 m.
- 2) Na dvojhrob a viachrob sa nevzťahujú požiadavky ustanovené v odseku 1 písm. c).
  - 3) Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov.
  - 4) Ak sa zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotreté, tlecia doba sa musí primerane predĺžiť na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu.
  - 5) Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminou nad vrchnou rakvou bude najmenej 1 m.
  - 6) Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami; rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
  - 7) Urnové schránky so spolnotenými ľudskými pozostatkami možno ukladať do urnových miest, prikladať ich k pomníkom alebo ich ukladať do existujúcich hrobov alebo hrobiek.
  - 8) Rakvu s ľudskými pozostatkami alebo urnu so spolnotenými ľudskými pozostatkami možno uložiť do existujúceho hrobu len s písomným súhlasom nájomcu hrobového miesta.
  - 9) Ľudské ostatky je možné exhumovať na:
    - a) príkaz sudcu alebo prokurátora,
    - b) žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo obec, ak bola obstarávateľom pohrebu.
  - 10) Žiadosť o exhumáciu podľa odseku 9 tohto prevádzkového poriadku žiadateľ podáva prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené a musí obsahovať:
    - a) vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby,
    - b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
    - c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, ak budú ľudské ostatky uložené na inom pohrebisku,
    - d) identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebnej služby, ktorý ľudské ostatky prevezie.
  - 11) Ak prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti podľa odseku 9 nevyhoví, rozhodne o nej súd.
  - 12) Na rozhodovanie o exhumácii vojnovéj obete sa vzťahuje osobitný zákon.
  - 13) Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal.

## **§ 6**

### **Prenájom hrobového miesta**

- 1) Prevádzkovateľ je povinný prenajať hrobové miesto na dobu neurčitú, ktorá od prvého uloženia rakvy s ľudskými pozostatkami nesmie byť vypovedaná skôr, ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku. Ak to pomery na pohrebisku umožňujú, prevádzkovateľ je povinný prenajať hrobové miesto ešte na ďalšiu dobu.
- 2) O uzatvorení nájomnej zmluvy na hrobové miesto prevádzkovateľ vydá nájomcovi rovnopis nájomnej zmluvy.
- 3) Prevádzkovateľ pohrebiska nepredá právo na prenajaté hrobové miesto, ak nájomca toto neudržiava v dobrom stave alebo ak nie sú splnené podmienky podľa tohto prevádzkového poriadku pohrebiska.
- 4) Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak:
  - a) závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na ďalšiu dobu,
  - b) sa pohrebisko zruší,
  - c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta.
- 5) Ak prevádzkovateľ vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v odseku 4 písm. a) a b) musí zabezpečiť so súhlasom nájomcu iné hrobové miesto a na vlastné náklady preložiť ľudských ostatkov vrátane príslušenstva hrobu na nové hrobové miesto.
- 6) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodov uvedených v ods. 4 písm. a), b) je povinný výpoveď nájomnej zmluvy doručiť nájomcovi najmenej tri mesiace predom, kedy sa má hrobové miesto zrušiť; ak mu nie je známa adresa nájomcu alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
- 7) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v odseku 4 písm. c), je povinný výpoveď doručiť nájomcovi najneskôr do dvoch mesiacov po uplynutí lehoty, na ktorú bolo nájomné zaplatené; ak mu nie je známa adresa nájomcu alebo sídlo nájomcu, uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku.
- 8) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovedal nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v odseku 4 písm. c) a nájomca je známy, výpovedná lehota uplynie do jedného roka odo dňa doručenia výpovede. Prevádzkovateľ pohrebiska vyzve nájomcu, aby najneskôr do tejto lehoty odstránil z hrobového miesta príslušenstvo hrobu; ak ho v tejto lehote neodstráni, po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebiska, ktorý prevádzkuje pohrebisko ako živnosť odovzdá obci; po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.
- 9) Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu uvedeného v odseku 4 písm. c) a nájomca nie je známy, uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota uplynie tri roky odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené. Prevádzkovateľ pohrebiska ponechá po túto lehotu príslušenstvo hrobu na hrobovom mieste s označením, že ide o trojročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť; po uplynutí výpovednej lehoty sa príslušenstvo hrobu považuje za opustenú vec.

- 10) Ak prevádzkovateľ pohrebiska postupuje podľa odsekov 8 a 9, musí zabezpečiť obrazovú dokumentáciu hrobového miesta so stručným opisom stavu príslušenstva hrobu.

## **§ 7**

### **Výkop, rozmery a úprava hrobového miesta**

- 1) Výkop hrobu na uloženie telesných pozostatkov zomretého v rakve sa vykonáva v týchto rozmeroch:
  - a) dĺžka hrobu 210 cm,
  - b) šírka hrobu 80 cm,
  - c) hĺbka hrobu 160 cm na uloženie telesných pozostatkov jedného zomretého v rakve,
  - d) hĺbka hrobu 120 cm pre rakvu dieťaťa do 10 rokov.
- 2) Ak má rakva nadmernú veľkosť, vykope sa miesto na hrob s prihliadnutím na túto veľkosť.
- 3) Vonkajšie rozmery hrobového miesta, pokiaľ zahrobovací plán nestanoví inak sú nasledovné:
  - a) hrobové miesta na uloženie rakvy s ľudskými pozostatkami v rakve, sú 230x100 cm,
  - b) rozmery urnového miesta na uloženie urny so spolnotenými telesnými pozostatkami zomretého sú 50x50 cm,
  - c) rozmery pre jednohrobku sú maximálne 4 m<sup>2</sup>, pre dvojhrobku sú maximálne 6 m<sup>2</sup>.
- 4) Odstup medzi jednotlivými hrobovými miestami musí byť najmenej 30 cm.
- 5) Pri výkope hrobu na existujúcom hrobovom mieste sú zamestnanci prevádzkovateľa alebo iní pracovníci vykonávajúci výkop pod dozorom prevádzkovateľa, povinní s nájdenými kostrovými ostatkami narábať s pietou. Všetky kostrové ostatky sa musia pozbierať a uložiť v prostriedku na dne hrobovej jamy do osobitej jamky, ktorú potom zasypú zeminou.
- 6) Úpravu hrobového miesta vykoná nájomca na vlastné náklady tak, aby nebol narušený estetický vzhľad pohrebiska.
- 7) Po skončení prác na úprave hrobového miesta je nájomca povinný vykonať alebo zabezpečiť vyčistenie okolia hrobového miesta a odstrániť z neho zvyšný materiál. Zvyšky kameňa nesmie ukladať do kontajnerov na pohrebisku, ale je povinný zabezpečiť ich odvoz z pohrebiska.

## **§ 8**

### **Označovanie hrobov**

- 1) Základným označením hrobu po uložení rakvy s ľudskými pozostatkami, je drevený kríž, ktorý sa osadí do zeme v záhlaví hrobového miesta bezprostredne po pochovaní. Na kríži musí byť uvedené:
  - a) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské pozostatky sú v hrobovom mieste uložené,
  - b) dátum narodenia,



- c) dátum úmrtia.
- 2) Na želanie oprávnenej osoby možno značenie podľa odseku 1 vykonať i drevenou tvarovanou doskou.

## **§ 9**

### **Práce na pohrebisku**

- 1) Nájomca je povinný udržiavať hrobové miesta v riadnom stave. Hrobové miesta musia byť najmä pokosené, odburinené, očistené od rôznych nánosov a pomníky musia byť osadené tak, aby neohrozovali iných návštevníkov alebo okolité hroby.
- 2) Práce na pohrebisku okrem bežnej údržby možno vykonávať len podľa písomne určených podmienok prevádzkovateľa. Postup pri vykonávaní prác na pohrebiskách v meste Považská Bystrica je nasledovný:
  - a) Vykonávateľ prác je povinný pred začiatkom akýchkoľvek stavebných prác alebo úprav na pohrebisku si zaistiť od prevádzkovateľa pohrebiska povolenie na vykonávanie týchto prác. V povolení sú uvedené podmienky, za ktorých je možné vykonávať stavebné práce a úpravy na pohrebisku. Miesto a čas, kde je možné toto povolenie si obstaráť, oznámi prevádzkovateľ na mieste obvyklom na pohrebisku.
  - b) Prevádzkovateľ zabezpečí nepretržitý dozor na pohrebisku v čase, kedy má byť pohrebisko podľa tohto prevádzkového poriadku otvorené, aby majitelia povolení mohli vykonávať stavebné práce v stanovenom čase. Počas stavebných prác je prevádzkovateľ povinný vykonávať dozor pri týchto prácach a kontrolovať, či nedošlo k nepovolenému odberu elektrickej energie, znečisteniu pohrebiska, poškodeniu náhrobkov a pod.
  - c) Prevádzkovateľ odovzdáva na konci každého mesiaca kópie povolení na vykonávanie stavebných prác na MsÚ Považská Bystrica.
- 3) Stavby pomníkov, súvisiacich základov a príslušenstva k nim vykonávajú poskytovatelia služieb na pohrebisku na základe objednávky nájomcu alebo si tieto stavby vykonáva nájomca sám.
- 4) Vykonávateľ kamenárskych prác je povinný preukázať sa prevádzkovateľovi písomným súhlasom osoby, ktorá je oprávnená na ich vykonanie.
- 5) Každý, kto vykonáva kamenárske práce a iné práce na pohrebisku, je povinný zvyšky kameňa a ostatných materiálov používaných pri týchto prácach vyviezť z pohrebiska, a to na vlastné náklady.
- 6) Demontáž, odstraňovanie, odvoz pomníkov, epitafných dosiek alebo ich súčastí musí oprávnená osoba alebo ich vlastníci vopred oznámiť prevádzkovateľovi, ktorý o tom vedie evidenciu.
- 7) Na osadenie nového pomníka je potrebný písomný súhlas prevádzkovateľa.
- 8) Urnu so spopolnenými telesnými pozostatkami môžu do hrobových miest uložiť s vedomím prevádzkovateľa na pohrebisku aj iné osoby ako zamestnanci prevádzkovateľa.
- 9) Nájomca nesmie bez písomného súhlasu prevádzkovateľa vysádzať na pohrebisku stromy a kríky, umiestňovať lavičky a vykonávať iné úpravy.

- 10) Pri realizácii stavebných prác je potrebné na pohrebisku rešpektovať dôstojnosť miesta, obmedzovať hlučnosť prác, zaistiť ochranu zelene a jej koreňového systému, neobmedzovať priechodnosť komunikácií a počas pietneho aktu práce prerušiť.

## **§ 10**

### **Zrušenie pohrebiska**

- 1) Podľa zákona o pohrebníctve č. 131/2010, § 23 ods. 1 môže pohrebisko zrušiť len obec t. j. Mesto Považská Bystrica. Pohrebisko môže obec zrušiť až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebisku.
- 2) Pohrebisko môže obec zrušiť aj pred uplynutím tlecej doby a to v prípade, ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, alebo z dôvodu verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy, verejný záujem musí byť riadne odôvodnený.
- 3) Ten, v koho záujme sa pohrebisko zruší, je povinný zabezpečiť a uhradiť exhumácie a preloženie ľudských ostatkov, hrobov s príslušenstvom a hrobiek na nové hrobové miesto na inom pohrebisku.
- 4) Ak sa pohrebisko zrušilo, musí sa premiestniť trávový porast a skrývka na:
  - a) rozptylovej lúke do hĺbky 10 cm,
  - b) vsypovej lúke do hĺbky zodpovedajúcej najnižšej úrovni uloženia popola.
- 5) Nezotleté ľudské ostatky po uplynutí tlecej doby je povinný ten, v koho záujme sa pohrebisko zrušilo, zhromaždiť a pochovať na inom pohrebisku.
- 6) Hroby a hrobky alebo pohrebiská, ktoré sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky, sa môžu zrušiť len na základe rozhodnutia Pamiatkového úradu Slovenskej republiky o zrušení vyhlásenia hrobu, hrobky alebo pohrebiska za národnú kultúrnu pamiatku. Hroby a hrobky, ktoré sú evidované v zozname pamätihodnosti obce, sa môžu zrušiť len po predchádzajúcom súhlase obce.
- 7) Zrušenie vojnových hrobov upravuje osobitný zákon.

## **§ 11**

### **Zákaz pochovávania**

- 1) Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy.
- 2) Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov do zeme, možno ďalej pochovávať iným spôsobom, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávania súhlasí.
- 3) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný o zákaze pochovávania bezodkladne informovať obec, t.j. mesto Považská Bystrica.

## § 12

### Prevod nájomného práva k hrobovému miestu

- 1) Prevod nájomného práva k hrobovému miestu, za ktoré bolo zaplatené, môže vykonať nájomca v prospech inej osoby iba formou písomnej dohody po jej podpísaní pred notárom alebo matrikárom. Jedno vyhotovenie tejto dohody predloží nájomca prevádzkovateľovi na založenie do evidencie.
- 2) Na základe dohody podľa odseku 1 vydá prevádzkovateľ novému nájomcovi potvrdenie o prenájme hrobového miesta na zaplatenú dobu nájmu.

## § 13

### Príslušenstvo hrobového miesta

- 1) Náhrobné pomníky, záhlavné pomníky, epitafné dosky a príslušenstvo týchto pomníkov a epitafných dosiek, sú majetkom nájomcu alebo vlastníka, ktorí ich vybudovali na vlastné náklady.
- 2) Ak dôjde k zániku nájomného práva k hrobovému miestu, je nájomca podľa odseku 1 povinný odstrániť náhrobný pomník, záhlavný pomník alebo epitafnú dosku a ich príslušenstvo v stanovenom termíne od doručenia výzvy prevádzkovateľa na ich odstránenie.
- 3) Ak príslušenstvo hrobového miesta ohrozuje bezpečnosť prevádzky na pohrebisku, je prevádzkovateľ povinný vyzvať vlastníka príslušenstva na vykonanie nápravy.

## § 14

### Evidencia pohrebiska

- 1) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný viesť evidenciu pohrebiska, ktorá sa člení na:
  1. **evidenciu hrobových miest**, ktorá musí obsahovať
    - 1a) meno, priezvisko a dátum úmrtia osoby, ktorej ľudské ostatky sú uložené v hrobovom mieste,
    - 1b) dátum uloženia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
    - 1c) záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
    - 1d) meno, priezvisko a adresu miesta trvalého pobytu, ak je nájomcom fyzická osoba; názov obce, ak je nájomcom obec,
    - 1e) dátum uzavretia zmluvy o nájme hrobového miesta (ďalej len „nájomná zmluva“) a údaje o zmene nájomcu,
    - 1f) údaje o vypovedaní nájomnej zmluvy a dátum jej skončenia,
    - 1g) skutočnosť, či je hrob, hrobka alebo pohrebisko chránené ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce podľa osobitného predpisu alebo či ide o vojnový hrob,
    - 1h) údaje o pochovaní potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu,

- 2. evidenciu prevádzkovania pohrebiska**, ktorá musí obsahovať údaje o
- 2a) zákaze pochovávania a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,
  - 2b) zrušení pohrebiska.

2) Evidencia hrobových miest má trvalý charakter. Evidenciu uschováva prevádzkovateľ.

3) Ak dôjde k zrušeniu pohrebiska, prevádzkovateľ odovzdá evidenciu (hrobové knihy) do archívu Mesta Považská Bystrica.

## **§ 15**

### **Vstup na pohrebisko**

- 1) Pohrebisko je prístupné verejnosti v mesiacoch:  
od 16. apríla do 7. novembra denne v čase od 8.00 do 20.00 hodiny,  
od 8. novembra do 15. apríla denne v čase od 8.00 do 18.00 hodiny.
- 2) Prevádzkovateľ pohrebiska môže vstup na pohrebisko alebo jeho časť dočasne zakázať alebo obmedziť, a to v čase vykonávania terénnych úprav na cintoríne, v čase vykonávania exhumácie alebo slávnostného kladenia vencov.
- 3) Vodiť psov na pohrebisko je zakázané.
- 4) Na pohrebisko je zakázané vstupovať osobám pod vplyvom alkoholu a omamných látok, osobám na bicykloch, kolieskových korčuliach a pod.
- 5) Vstup s motorovým vozidlom na pohrebisko je povolený iba po vyhradených komunikáciách a to:
  - a) na dopravu rakvy s telesnými pozostatkami do domu smútku na vykonanie pohrebného obradu alebo uloženie do chladiaceho zariadenia,
  - b) na dopravu rakvy s telesnými pozostatkami na miesto pochovania,
  - c) na dopravu nevládných a telesne postihnutých,
  - d) na dopravu materiálu potrebného na výstavbu a rekonštrukciu pomníkov, obrubníkov a inú úpravu hrobového miesta na základe povolenia vydaného prevádzkovateľom pohrebiska
- 6) Deťom do 10 rokov je prístup na pohrebiská dovolený len v sprievode dospelých osôb.
- 7) V záujme ochrany vecí patriacich nájomníkom a iným vlastníkom, sú vodiči motorových vozidiel povinní pri vstupe a výstupe z pohrebiska umožniť prevádzkovateľovi kontrolu úložných priestorov motorových vozidiel.
- 8) Prevádzkovateľ môže vykázať z pohrebiska vodičov s motorovými vozidlami ak nedodržiavajú prevádzkový poriadok pohrebiska.
- 9) Vstup s motorovým vozidlom na chodníky do jednotlivých oddelení pohrebiska pomedzi hrobové miesta je zakázaný.
- 10) Každý vjazd s motorovým vozidlom prevádzkovateľ eviduje a zároveň kontroluje, či je v súlade s vydaným povolením.
- 11) Chodci majú vždy prednosť pred vozidlami.

- 12) Návštevníci pohrebiska sú povinní pohrebisko pred uplynutím zatváracej hodiny opustiť.
- 13) Okrem uvedených povinností, je každý povinný správať sa na pohrebisku v súlade s ďalšími pokynmi prevádzkovateľa.

## **§ 16**

### **Podmienky vstupu prevádzkovateľov pohrebnej služby na pohrebisko**

- 1) Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný umožniť prevádzkovateľovi pohrebnej služby vstup na pohrebisko na vykonanie pohrebnej služby podľa rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu za nasledovných podmienok:
  - prevádzkovateľ pohrebnej služby dohodne s prevádzkovateľom termín pohrebu minimálne deň vopred a oboznámi prevádzkovateľa so scenárom pohrebného obradu,
  - prevádzkovateľ určí miesto pre výkop hrobu, miesto na urnové hroby alebo miesto na hrobky v súlade so zahrobovacím plánom a zabezpečí dozornú činnosť pri výkopových prácach, ak si obstarávateľ pohrebu objedná výkop hrobu u iného vykonávateľa týchto prác ako u prevádzkovateľa pohrebiska,
  - pracovníci pohrebnej služby, ktorej bol umožnený vstup na pohrebisku budú prevádzkovateľom pohrebiska poučení o bezpečnosti pri práci, PO, OŽP a sú povinní tieto pokyny dodržiavať,
  - prevádzkovateľ pohrebiska vykonáva dozornú činnosť pri pietnych aktoch, tzn. odovzdáva a preberá priestory a zariadenia domov smútku tej pohrebnej službe, ktorá bude vykonávať pietny akt, ďalej prevádzkovateľ pohrebiska obsluhuje zdvíhacie zariadenia, chladiace boxy, ozvučovaciu techniku a pod.,
  - prevádzkovateľ pohrebnej služby sa pred vstupom na pohrebisko preukáže prevádzkovateľovi pohrebiska príslušným živnostenským oprávnením,
  - pracovníkom pohrebnej služby, ktorá je poverená organizáciou pohrebného obradu bude umožnený v deň pohrebu vstup do domu smútku najneskôr 2 hodiny pred začiatkom pohrebného obradu,
  - pracovníci pohrebnej služby musia byť počas smútočného obradu upravení, sú povinní sa zdržať v styku s pozostalými necitlivého správania a svojím oblečením a vystupovaním zachovať dôstojnosť celého pietneho aktu,
- 2) Prevádzkovateľ pohrebnej služby sa riadi prevádzkovým poriadkom, plánom pohrebných obradov a pochovania určeným prevádzkovateľom pohrebiska.

## **§ 17**

### **Správanie sa na pohrebisku**

- 1) Zamestnanci prevádzkovateľa sú povinní najmä:
  - a) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb, v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
  - b) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním,
  - c) dôstojne vystupovať pri obradoch a v styku s občanmi,
  - d) vykonávať iba práce objednané a zaplatené prevádzkovateľovi,
  - e) byť slušne a čisto upravení.

- f) dodržiavať ustanovenia uvedené v poučení o bezpečnosti pri práci , PO, OŽP s ktorými boli oboznámení prostredníctvom prevádzkovateľa pohrebiska.
- 2) Zamestnanci prevádzkovateľa majú zakázané:
    - a) poskytovať služby a vykonávať práce za úplatu, ktoré neboli prevádzkovateľovi zaplatené,
    - b) požadovať akúkoľvek odmenu za práce, ktoré majú vykonať v rámci svojho pracovného zaradenia.
  - 3) Návštevníci pohrebiska sú povinní dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku, ktoré sa týkajú povinností návštevníkov. Sú povinní správať sa spôsobom zodpovedajúcim piete miesta, nesmú robiť hluk, vykrikovať, odhadzovať a zapaľovať odpadky, fajčiť, požívať alkoholické nápoje a omamné prostriedky, poškodzovať pomníky, zariadenia, objekty a zeleň.
  - 4) Osoby vykonávajúce práce na pohrebisku, sú povinné riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa.
  - 5) Na pohrebisku je zakázané páliť trávu, lístie a odpad.
  - 6) Na pohrebisku možno rozsviečovať kahance a sviečky len na hrobovom mieste alebo na to vyhradenom mieste tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo požiaru, prípadne poškodenie iných hrobových miest alebo vybavenosti pohrebiska.
  - 7) V odôvodnených prípadoch môže prevádzkovateľ rozsviečovanie kahancov a sviečok a manipuláciu s otvoreným ohňom obmedziť alebo zakázať.
  - 8) Chodníky medzi hrobmi nemožno používať na iné účely než na komunikačné a nie je povolené obmedzovať ich priechodnosť.
  - 9) Všetci zamestnanci pohrebných služieb, ktorí vykonávajú práce súvisiace s pochovaním, sú povinní počas pietneho aktu byť ustrojení v smútočných rovnošatách.

## **§ 18** **Dĺžka tlecej doby**

- 1) Dĺžka tlecej doby na pohrebisku je najmenej 10 rokov.

## **§ 19** **Spôsob nakladania s odpadmi**

- 1) Spôsob nakladania s komunálnym odpadom, ktorý vzniká na pohrebisku upravuje VZN Mesta Považská Bystrica o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Považská Bystrica.
- 2) Vyprázdňovanie nádob na komunálny odpad umiestnených na pohrebisku je vykonávané podľa stanoveného harmonogramu.

## § 20 Cenník služieb

Cena za prenájom hrobového miesta sa stanovuje nasledovne:

<b>V meste a prímest. častiach P.B.</b>	detský hrob	jednohrob	dvojhrob	urnové miesto	Jedno hrobka 4m <sup>2</sup>	dvojhrobka 6m <sup>2</sup>
na prvých 15 rokov	5,00 €	7,00 €	17,00 €	5,00 €	66,00 €	100,00 €
na ďalších 10 rokov	10,00 €	14,00 €	34,00 €	10,00 €	132,00 €	200,00 €

Cena za rezervovanie hrobového miesta sa stanovuje nasledovne:

<b>V meste a prímest. častiach P.B.</b>	detský hrob	jednohrob	dvojhrob	urnové miesto	Jedno hrobka 4m <sup>2</sup>	dvojhrobka 6m <sup>2</sup>
na jeden rok	10,00 €	14,00 €	34,00 €	10,00 €	66,00 €	100,00 €

Nájom hrobového miesta, ktoré bolo zabezpečené na náklady mesta sa neplatí.

Poplatok za poskytnutie priestorov domu smútku na vykonanie smútočného obradu .....10,00 €/obrad

Poplatok za umožnenie celoročného vstupu na pohrebisko pre zhotoviteľov náhrobných kameňov.....2,00 €/deň, 50,00 €/rok

Poplatok za umožnenie vjazdu motorových vozidiel za účelom vykonania stavebných alebo terénnych úprav..... 2,50 €/deň

Poplatok za odber vody pre stavebníkov .....1,00 €/deň

Poplatok za odber elektrickej energie pre stavebníkov .....1,50 €/deň

## § 21 Sankcie

- 1) Priestupky na úseku pohrebníctva upravuje ustanovenie § 32 zák. č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.
- 2) Správne delikty na úseku pohrebníctva upravuje § 33 zák. č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.

## § 22 Záverečné ustanovenie

- 1) Vo veciach výslovne neupravených týmto prevádzkovým poriadkom pohrebiska, tieto sa riadia príslušnými ustanoveniami platných právnych predpisov.

- 2) Tento prevádzkový poriadok pohrebiska bol schválený Všeobecne záväzným nariadením mesta Považská Bystrica č. 1/2017 a nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia účinnosti tohto VZN, t.j. 11. 03. 2017.